

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemanje
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.409

K reševanju gospodarske krize

PREDLOGI GOSPODARSKEGA STROKOVNJAKA.

Gospodarsko življenje je navadna matematika, prištevanje in odštevanje, zato bi se morali na tej podlagi reševati tudi problemi sedanje težke krize. Vse, kar se sedaj o tem piše in razpravlja, ne bo privedlo do uspeha brez navadnega računanja. Seveda, dokler bodo delali račune oni, katerim donaja gospodarski kaos dobiček, dokler se bo Evropa še naprej amerikanizirala, bo srednji stan vedno bolj propadal in v bodočnosti bosta samo še dve skupini: bogataši in siromaki.

Ako hočemo naše življenje urediti tako, da bomo zopet omogočili vsem slojem koncem leta mali prebitek in s tem življenjski minimum, se moramo zamisliti v čas, ko je taka možnost še obstajala. To je bilo pred svetovno vojno, ki je nenadoma porušila vsa razmerja, zgrajena na več ko tridesetletnih borbah in prizadevanjih posameznikov, skupin in narodov. Porušila pa je posebno še razmerje cen in ga postavila na glavo. Če se pa kakšen stroj ustavi, se mora poiskati vzrok motnje, odstraniti in — stroj bo zopet funkcioniral. Tudi življenje medsebojno povezanih narodov je tak velik stroj in v njem ima vsak posameznik že po naravi določeno mesto in nalogo, da po stroju žene, mu pripravlja pot ali ga pa ovira. Po pomembnosti ali nepomembnosti te ali one osebe kot delca tega velikega stroja, se bo mehanizem ustavljal ali pa šel preko majhnih ovir nemoteno naprej. Da ta stroj sedaj ne funkcionira, je krivo pač to, da je nastalo v samem življenju in v prizadevanju vseh teh kolosec, malih in velikih, toliko ovir, da ne more več naprej in je potreben generalne reparature.

Posebno vidimo v povojnem življenju celc vrsto posameznikov, ki hočejo na tuje stroške obogateti. Ustvarili so truste, koncerne in razne druge zveze, ki umetno navijajo cene in zvišujejo življenjski standard. Poleg teh pa so še drugi, naši mali varčevalci, ki poznajo samo sebe in zahtevajo vedno več, ne da bi se vprašali, kje bodo oni, od katerih zahtevajo, to vzeli. Zakaj pri vsakem poslovanju je tako, da mora eden dati, drugi pa vzeti. To, da so oni morali in še morajo samo dajati, vzeti pa nimajo kaj in kje, jih je nujno privedlo do zadolžitve in propasti.

Zakonita ureditev obrestne mere

ZAKONSKI OSNUTEK ZA OMILJENJE NAŠE GOSPODARSKE KRIZE.

BEOGRAD, 18. marca. Vlada je dovršila stilizacijo zakona o maksimalni dopustni višini obrestne mere za kredite. Denarni zavodi smejo računati za obrestni izposojenega kapitala največ dvakrat toliko, kolikor sami plačajo za vloge. Zasebniki pa morajo računati za izposojeni kapital za 2 odstotka nižje obresti, kakor je najnižja mera pri denarnih zavodih v dotičnem kraju. Obresti in dovoljena ter dogovorjena vzporedna plačila se ne smejo sprejemati vnaprej. Če se pa sprejmejo, se morajo odbiti od glavne na dan izplačila posojila.

Obrestni preko maksimalne obrestne mere se ne smejo niti odmerjati niti zagotoviti niti eksekutivnim potom izterjati če tudi bi bile priznane s pravomočno razsodbo ali iz katerega drugega izvršnega naslova.

Vsi denarni zavodi bodo morali 15 dni po uveljavitvi zakona objaviti v banovinskem službenem listu, ali če tega ni v »Službenih Novirah«, svojo redno ob-

Treba bi tedaj bilo najprej odstraniti vzroke, ki so dovedli do sedanjega stanja. V ta namen bi se morala sklicati velika splošna gospodarska konferenca, katere naloga bi bila odstraniti vsa nesorazmerja. Prav tako bi morala odstraniti tudi vse truste, koncerne itd., ter uveljaviti zopet normalno konkurenco. Cene vseh potrebščin bi se morale normalizirati proporcionalno na bazi leta 1913. V soglasju s tem bi se uredila tudi vsa valuta. Obrestne mere, tako za vloge kakor za posojila, naj bi maksimirala s posebnim zakonom za vse gospodarsko področje sodelujočih. Mimo tega bi morala uvesti strogo kontrolo nad zadolževanjem, ki je postalo ponekod že prava pravicata narodna bolezen. To velja zlasti tudi še za združništvo, kjer bi bilo treba onemogočiti doseganje prakso, da se ena in ista oseba lahko zadolži pri večih zavodih.

Države same naj istotako regulirajo svoje kreditne posle, v tuje pa naj se ne vtikajo, zlasti ne z navijanjem obrestnih mer. Tako bi se vzpostavilo normalno gospodarsko stanje, ki bi pri skrbnosti posameznikov zopet zaključevalo svoje bilance z vsaj malimi prebitki. Obenem bi preprečilo in onemogočilo vsako lahkomišelnjo zadolževanje. V takih razmerah bi se naša država lahko konsolidirala z najetjem velikega notranjega poljedelskega posojila, ki bi ga zaradi privlačnosti lahko obrestovala četrt odstotka višje, kakor bi znašala z zakonom določena najvišja obrestna mera hranilnih vlog. S tem posojilom bi odvzela denarnim zavodom hipoteke po vseh svojih pokrajinah enako, stroške teh transakcij pa bi krila iz skupnega računa.

Do l. 1914. je bila zlata valuta skoraj vedno v stalnem razmerju z zemljiško rento. Zato je bila zemlja cilj vsakega rentnika in varčevalca. To zaupanje in želja po zemlji se morata zopet vrniti. A zaupanja ne sme potem motiti nobena reforma več, ne v tej ne v drugi obliki, posebno ne v smeri, ki bi morda mogla koristiti le nekaterim posameznikom, ško dovala pa bi vsemu sistemu hipotekarnega kritja in z njim zvezanemu kompleksu drugih vprašanj. Z vsemi temi in še drugimi energičnimi ukrepi bi se sedanja težka kriza kmalu rešila, ali vsaj temeljito omilila. J. G.

brešno mero za hranilne vloge. Istočasno jo bodo morale prijaviti tudi nadzorni oblasti.

Vsaka kršitev se bo kaznovala z globo do 50.000 Din, pri ponovnih kršitvah pa lahko tudi do 100.000 Din. Zadolžnice, glaseče se na večjo vsoto kakor je bila dejansko izplačana kot posojilo, nimajo pravne veljavnosti za razliko. Zadolžnica mora biti napisana na monopolnem papirju, čigar obrazec bo predpisal finančni minister. Predpisi tega zakona pa se ne bodo izvajali za posojila med trgovci, v kolikor ne prihaja v poštev dajenje posojil ali kreditov s strani denarnih zavodov ali pooblaščenih zastavljalnic.

TELEFONSKA ZVEZA Z LJUBLJANO POKVARJENA.

MARIBOR, 18. marca. Ker je telefonska zveza med Mariborom in Ljubljano pokvarjena, so naša opoldanska telefonska poročila izostala.

Popoln polom japonske politike

SPORAZUM O PREMIRJU PRED ŠANGHAJEM. — JAPONSKA NA ROBU GOSPODARSKEGA PREPADA. NEVARNO STANJE V MANDŽURIJI

ŠANGHAJ, 18. marca. Med Japonci in Kitajci je bil dosežen začasni sporazum o premirju. Po tem sporazumu bodo ostale kitajske čete na liniji, oddaljeni 20 km od Šanghaja, dočim se bodo japonske čete umaknile iz okupiranega ozemlja. Policijsko službo v evakuiranem področju bodo vršile kitajske oblasti. Nadalje se bo osnovala mešana kitajsko-japonska komisija, ki bo ob sodelovanju velesil nadzorovala umik japonskih čet in vodila upravo izpraznjenih krajev.

LONDON, 18. marca. Popustljivost japonske vlade v sporu s Kitajsko je povzročila obupno gospodarsko stanje cesarstva. Danes je že povsem jasno, da stoji Japonska pred popolnim gospodarskim polomom. Oblasti in listi so resnično stanje dolgo prikrivali, a to položaja seveda ni izboljšalo. Že do konca lanskega leta je moralo 193 bank zapreti svoje blagajne. Krediti, ki jih je vlada dala zasebnim bankam, so dosegli doslej 1.115 milijonov jenov. Zunanja trgovina počiva popolnoma. Zaradi kitajskega bojkota je vsak promet s Kitajsko ustavljen. Pa tudi drugod v Singopuru in po ostalih angleških tihooceanskih kolonijah japonska trgovina naglo in usodno nazaduje. Japonskega blaga se branijo tudi vsi v tujini delujoči kitajski trgovci, ki so za vzhodnoazijsko trgovino najvažnejši faktor. Stroški vojnih ekspedicij so ogromni, daš vlada skrbno skriva njih višino. Samo postranski iz-

datki se cenijo na 500 milijonov jenov. Položaj je povsod na vseh področjih obupen.

ŠANGHAJ, 18. marca. Oklicanje bivšega kitajskega cesarja za cesarja nove Mandžurije je izbilo sodu dno. Dočim je bilo kitajsko prebivalstvo prepelj vsaj nevtralnemu ali apatičnemu, je postalo po intronizaciji Puja sovražno novemu režimu. Poleg tega je junaški odpor kitajskih čet v Šanghaju tudi med mandžurskim prebivalstvom dvignil samozavest in nacionalna čuvstva. V deželi vre in nevarnost krvavega pokolja narašča od dne do dne. Vse, kar so Japonci v polletu zgradili, se naenkrat zopet ruši. Novi mandžurski režim se more oslanjati samo na japonske okupacijske čete, vprašanje pa je, če so dovolj močne, da zadrže vihar upora.

TOKIO, 18. marca. Listi poročajo, da je nastal med člani nove mandžurske vlade nevaren spor in vsak trenutek nastane lahko usodna kriza. Vladne čete se tudi same upirajo, ker niso zadovoljne z vojnimi ministrom Mačanšanom. Japonci so baje že zahtevali njegovo demisijo.

ŠANGHAJ, 18. marca. Močne vstabske čete, ki so nezadovoljne z novim mandžurskim režimom, so osvojile mesto Petuno, kjer so zaplenile mnogo topov in municije. Zaenkrat so se zna goviti uporniki utaborili pred mestom, pripravljeni braniti dosežene uspehe.

DELO NARODNE SKUPŠČINE IN SENATA.

BEOGRAD, 18. marca. Narodna skupščina je včeraj dokončala razpravo davčnih olajšav. Soglasno je odobrila nove zakonske osnutke, ki bodo uveljavljeni takoj, čim jih sprejme še senat. Danes pa je skupščina pričela razpravo o likvidaciji žitnega režima.

Senat je včeraj in danes nadaljeval proračunsko razpravo. Med drugimi so govorili tudi dr. Miroslav Ploj, Ivan Hribar in minister Ivan Pucelj.

FRANCOSKA PARLAMENTARNA KRIZA REŠENA.

PARIZ, 18. marca. Francoska zbornica je snoči po burni debati odklonila zakonski načrt o volilni reformi. Ta volilna reforma je bila od zbornice v prvem branju sprejeta, potem pa od senata zavrnjena. Zdaj jo je definitivno odklonila tudi poslanska zbornica. S tem je tudi spor med zbornico in senatom, ki je povzročil padec Lavalove vlade, likvidiran.

NOVE NEMŠKE TRGOVINSKE POGODBE.

BERLIN, 18. marca. »Vossische Zeitung« poroča, da bosta novi trgovinski pogodbi z Romunijo in Madžarsko zasnovani na preferencialni osnovi, uveljavljeni že prihodnji teden. V istem smislu se vodijo trgovinska pogajanja tudi z Rusijo, Argentino in Indijo.

RUDNIŠKE NESREČE.

PRAGA, 18. marca. V premogovniku v Mostu so se v nekem rovu vneli plini. Reševalci so potegnili iz rova 20 nevarno zastrupljenih rudarjev, dočim jih je 8 še vedno pod zemljo. Ker ni o njih nobenega znaka življenja, se uprava boji, da so mrtvi.

TOKIO, 18. marca. V Tutangu pri Nagasakahi je nastala v rudniku eksplozija pri kateri sta bila dva rudarja ubita, 22 pa jih je bilo težko ranjenih.

ZRAČNA ZVEZA PRAGA — SUŠAK.

ZAGREB, 18. marca. Družba »Aeropot« se pogaja z ravnateljstvom češkoslovaškega zračnega prometa zaradi uvedbe direktnega letalskega prometa med Prago, Brnom, Bratislavo, Zagrebom, Sušakom in obratno. Na novi progri bodo vozili trimotorni aparati tipa »Fokker«, ki bodo imeli prostora za 10 potnikov.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opoldne): Manj oblačno, nobenih bistvenih padavin. Jutranja temperatura malo spreminjena; mestona lahen mraz. Vreme se od zahoda proti vzhodu polagoma boljša.

Na cvetno nedeljo

bo pri dopoldanskem sv. opravilu ob 10. uri v Stolnici pel moški pevski zbor slovenski »Pasiona«, skladbo dr. Kimovca.

Na večje veselje za Veliko noč Vam pripravi FOTO APARAT!

Največja izbira
Popust do 20%
Zahtevajte cenike

Ivan Pečar, droge-fotomanufaktura
 Maribor, Gosposka ulica 11

Važno za stanovske organizacije!

Akcijski odbor opozarja vse zastopnike stanovskih in strokovnih organizacij, ki so izjavile solidarnost v akciji za znižanje pretiranih najemnin, da prinesejo s seboj drevi na shod društvene žige, in da podpišejo resolucijo takoj, ko bo sprejeta. Organizacije pa, ki nimajo društvene žige, naj samo podpišejo resolucijo za društvo, katero zastopajo.

»Kovače« iz l. 1920 bodo zamenjali.

Papirnate novčanice po 10 Din, ki nosijo datum 1. novembra 1920, bodo zamenjane v enaki vrednosti z drugimi novčanicami. Zamenjane pa bodo v dobrih let in bodo po tem roku prenehale veljati kot plačilno sredstvo.

Učiteljsvo in stanarine.

Jugoslovensko učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino, nas prosi za objavo: Županska zveza je objavila številke, ki kažejo, koliko znašajo stanarine, ki jih morajo občine po zakonu plačevati učiteljsvu. Da ne bo napačnega umevanja v javnosti, objavljamo, da odteguje ravno toliko država na račun stanarin učiteljsvu od draginjskih doklad, tako da učiteljsvo od občinskih stanarin nima ničesar — razen velikih neprijetnosti in spotike od občin.

Goethejeva proslava.

»Männergesangsverein« in »Švabsko-nemški prosvetni savez« priredita 22. t. m. v veliki Unionski dvorani Goethejevo spominsko proslavo. Na sporedu so: mešani pevski zbori, sodelujeta tudi znana solistinja gđ. Clarici in operni pevec F. v. Rayhofen. Končno bosta gospa B. Siege in g. Pipo Peteln predvajala posebno globoke pesmi, med njimi tudi svetovno-znane pesem »Hasanaginica«, ki jo je Goethe označil za najlepši biser jugoslovanke poezije. K obilnemu obisku vabijo prireditelji vse častilce Goetheja.

Če se fantje sovražijo.

V naše včerajšnje poročilo o razpravi o pokolju v Stojncih se je vrinila pomota. Zagovornik ni bil dr. Cajnko, ampak dr. Mihael Stajnko. Zagovarjal je obtoženega Štefana Vajdo in Janeza Čuša.

Razstava ročnih del.

Opozarjamo na velikonočno razstavo ročnih del, v Cankarjevi šoli, ki bo otvorjena jutri na Jožefovo in ostane odprta še naslednja dva dneva. Razstava bo nudila prav svojevrsten užitek. Veliko večino razstavljenih del krasi pred vsem motivi iz naših peč. Iz naroda zajeti, naj gredo zopet med narod in naj krasi naše domove! — Marija Rozman.

Pasji kontumac v Mariboru.

Ker je bila dne 16. t. m. na nekem psu ugotovljena steklina, je mestno načelstvo odredilo do nadaljnjega strog pasji zapor. Stekli pes je bil iz Jezdarske ulice št. 8, volčje pasme in rjave barve, in ker še ni dognano, če so bili od tega psa ugriznjeni ljudje in živali se poziva prebivalstvo, naj vsak tak primer takoj javi mestnemu načelstvu.

Važno za lovce.

Občinski lovišči Sv. Peter pri Mariboru in Bistrica pri Limbušu nameravata zakupnika oddati v podzakup za dobo dveh oz. treh let. Pojasnila daje podružnica Maribor Slovenskega lovskega društva.

Za sokolsko tombolo

na Belo nedeljo 3. aprila se dela s polno paro. Prireditveni odsek si prizadeva, da bo tombola s čim večjim številom vrednih dobrih prekosila vse dosedanje prireditve. Nepričakovano močan odziv s strani naprošenih podpornikov kaže, da naša javnost ve ceniti požrtvovalno delo za telesno in moralno vzgojo tisočev mariborske mladine. Da bo uspeh popoln, prosimo za prispevke vse one, ki se še niso odzvali, predvsem pa pozivamo vse članstvo, da z vsemi silami podpre to akcijo s prispevanjem daril, nakupom in razpečevanjem tablic in z najširšo propagando. Vsak dar je dobrodošel; Darila naj se oddajajo v trgovini Bureš. Tablice pridejo v razprodajo prihodnji teden.

Drevi ob 20. uri akademija Nanosa!

Mariborčani! Spomnite se bratov, ki jih je val usode vrgel med vas. Spomnite se njih, ki nimajo niti vsakdanjega kruha, niti zasluzka! Spomnite se besed pevca Soče: Odpri roke, odpri srce, — otiraj bratovske solze! — in pridite polnoštevilno!

Vsem, ki jutri slavijo svoj god!

Jožetom, Jožkom, Pepetom, Jožicam, Pepicam in Finikam.

Sv. Jožef je svetnik porajajoče se pomladi, ko zavejejo preko livad in dobrih toplejši vetrovi in ko postanejo naše misli vedrejšje in čilejše. Sveti Jožef pa je tudi patron Slovencev in nešteti naših ljudi. Malo imen je, ki bi bila pri nas tako udomačena in razširjena, kakor so Jože, Jožko, Pepe, Jožica, Pepica, Finika in kakor se že glase vse tiste naše varijante Jožefovega imena.

Kakor druga leta, tako bodo tudi letos slavili tisoči Slovencev in Slovenk svoj god na praznik Kristovega rednika, drugi tisoči pa bodo iz Maribora in vse okolice romali na božjo pot v Studence. Morda bo letošnje godovanje in studentsko rajanje manj veselo kakor nekoč, ko so bili časi boljši, ko še niso tlačile naših duš posledice težke gospodarske in vseobče krize. Kljub temu pa želimo vsem Jožekom in Jožicam, Pepetom in Pepicam, da bi bili na dan svojega godu vedri in veseli, da bi vsaj za trenutek pozabili na vse vsakdanje skrbi in bi za-

Jožefovanje v Studencih.

V obilnem številu bodo romali jutri Mariborčani k Sv. Jožefu, ki je letos zimski kot malokatero leto. Še celo narava hoče pokazati resnost današnjih časov! Kljub temu bo še dovolj prilike za dirindaj, čeprav ne več tako romantičen kot pred leti. Sicer so na mestu že vrtiljaki, gugalnice, streljšča in kot novost velik »Tobogan«, vendar je vse silno reducirano...

Romanje k Jožefu v Studence je običajno že od leta 1680., ko je razsajala po naših krajih kuga. Posebno Mariborčani so bili takrat v stiski ter so prosili pomoči. Sv. Jožef jih je uslišal. V zahvalo so postavili visavsi Jožefovi cerkvi kerkvico na Kalvariji na čast sv. Barbari. Papež Inocenc XI. je l. 1688 podelil popoln odpustek vsem, ki obiščejo to kerkvico. Ljudstvo pa je tudi po kugi držalo dano zaobljubo ter prav pridno roma k cerkvi še danes.

Jožefovanje je bilo zelo hrupno pred desetletji, ko je bil prostor pri koroškem kolodvoru še nezazidan. Voja je pa ves živ-žav ubila, pa tudi današnje razmere neizprosno posegajo v stare tradicije.

V soboto in nedeljo — popoldanske predstave — trupe Orlov — Velika kavarana.

»Samopomoč«

drž. nameščencev in upokojencev, reg. pom. blagajna v Mariboru, naznanja vsem svojim članom, da vsi tisti člani, ki so vplačali meseca marca na posmrtnini za prvi kvartal 1932, prejmejo meseca aprila po končni likvidaciji zneske nazaj. Kako se bo vračalo, bomo tozadevno objavili v časopisih. Odbor.

Slaninarski trg.

Zaradi velikonočnih praznikov bo prihodnji slaninarski trg v četrtek, 24. t. m. dopoldne.

Cercle français.

M. Marc Vey, profesor za francosko literaturo na ljubljanski univerzi, bo predaval v pondeljek 21. tm. ob 20. uri v »Vesni« o znamenitem Julusu Romainsu. Vsi prijatelji francoščine so vladno vabljeni. Vstopnine ni.

Občni zbor Protituberkulozne lige,

ki obhaja letos svoj 10-letni obstoj, bo v Studencih pri Mariboru v torek 22. t. m. ob pol 7. uri zvečer v prostorih kina »Diana«. Po običajnem dnevnem redu bo predaval o jetiki g. dr. Varl, vodja protituberkuloznega ambulatorija v Mariboru, ki bo predvajal tudi velezanimiv in poučen film. Pričetek predavanja točno ob 7. uri. Vabljeni so vsi člani in prijatelji PTL, posebno pa delavstvo drž. železnice. — Odbor.

Velikonočni izlet v Kotor.

»PUTNIK« prometna pisarna prosi interese, ki se nameravajo udeležiti velikonočnega izleta s parobrodom »Prestolonaslednik Peter« iz Sušaka v Kotor in nazaj, naj se čimprej prijavijo, ker je naval iz ostalih mest velik in se po vrstnem redu prihajajočih prijav odkazujejo boljše kabine. Prijave sprejema zaključeno do 22. t. m. »Putnik« v Mariboru.

žareli v trdnem upanju, da bo vsaj prihodnje godovanje napoved pomladi lepših, boljših časov.

Naj se izpolni želja našega podeželskega poeta Jožeta, ki je napisal sebi in Vam za god te verze:

Daj, razjasni se nebo
in v pomoč nam daj roko,
da nam konec mrkih dni
sveti Jožef naredil!

Dobrim Jožkom vsepovsod
srečo vso daj Bog za god;
čilo zdravje naj sveži
jih do poznih starih dni!

Pa še Jožicam nato,
blagoslova daj nebo,
ker brez njih bi Jožki vsi —
suhi štori le bili.

Ko pa jih obišče smrt,
sprejmi jih v svoj rajski vrt,
kjer slavili bodo god —
vekoma in vsepovsod!

Mariborsko gledališče**REPERTOAR.**

Petek, 18. marca ob 20. uri: »Plesni in gimnastični večer« Erne Kovačeve. Dramske cene. Izven.

Sobota, 19. marca ob 20. uri »Ptičar«. Znižane cene. Zadnjič.

Nedelja, 20. marca ob 20. uri: »Zemlja smehljaja«. Znižane cene. Zadnjič.

Gledališče na praznik in nedeljo. Jutri na Jožefovo je poslednja uprizoritev popularne operete »Ptičar«. Veljajo znižane cene. V nedeljo pa tudi poslednja uprizoritev Leharjeve veleefektne operete »Zemlja smehljaja«. Isto tako znižane cene.

V sredo bo krstna predstava Sillhove drame »Kaverna«. Snov te drame je zelo zanimiva in obdelana učinkovito. Režira J. Kovič, nastopijo pa ga. Zakrajškova, gđ. Kraljeva, Starčeva ter gg. Skrbinšek, Tomašič in Furijan.

Dramatična šola. Ker moram odpotovati za nekaj dni v Beograd, odpade v nedeljo 20. t. m. pouk. Prihodnja predavanja bodo po Veliki noči, datum bo pravočasno objavljen. — Jože Kovič.

Lutkovni odsek pri Sokolu Maribor I. priredi v nedeljo ob 17. uri lutkovno igro »Rožencvet in Lilijana«. Pridite. Zdravo!

Lutkovno gledališče

Sokola Maribor-matica v Narodnem domu uprizori na Jožefovo ob 15. uri »Martina Krpana«.

Drevi ob 20. predava v Veliki kazinski dvorani dr. Zofija Lazarsfeld o problemu ženske vzgoje v današnji družbi. — Ped. centrala.

Trgovsko-obrtna mladina

bo imela svoj občni zbor v nedeljo 20. t. m. ob 15. uri v Narodnem domu.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev, Maribor.

Z dopisom v »Večerniku«, dne 16. tm. ni uprava Nabavljalne zadruge v nobeni vezi, ampak je ta članek priobčil upravi nepoznan član ali članica. Uprava.

OBČNI ZBOR Č. J. LIGE V PRAGI.

PRAGA, 17. marca. Tu je bil v nedeljo letni občni zbor glavne organizacije Českoslovaško - jugoslovanke lige, na katerem so bili prečitani tudi referati vseh podružnic, katerih je sedaj 14. Obširno se je razpravljalo o sprejemu jugoslovanskih delegacij, ki bodo prišle na letošnji vsesokolski zlet v Prago. Pri volitvi novega odbora je bil za predsednika izbran bivši minister g. H o d ž a, za podpredsednika gg. dr. B a x a, praški župan in profesor Matija M u r k o, za glavnega tajnika pa svetnik g. H e r i n g e r.

Največja izbira barv za barvanje jajc

poleg raznih drugih potrebščin
Ivan Pečar, droge-parfumerija, foto Corso

Posojilo Din 140.000, proti 10% obrestim in intabulaciji iščem. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »140.000.« 917

Upton Sinclair in Noblova nagrada

Predlog je podpisalo 770 »gosakov«.

Pred približno osmimi leti je izdal znameniti ameriški pisatelj Upton Sinclair knjigo, v kateri je do skrajnosti osmešil vseučiliške profesorje. Na naslovni strani je bil narisana vseučiliški profesor kot gosak, ki vodi jato dijakov, mladih gosakov in gosk, po dvoranah vseučilišča. Prav ti »gosaki« pa so sedaj najštevilnejše podprli njegovo kandidaturo za laureata Noblove nagrade.

Znano je namreč, da podeljuje švedska akademija nagrade samo onim kandidatom, katere predlagajo osebe z akademsko naobrazbo. Peticijo za Uptona Sinclaireja je podpisalo 770 ljudi, od teh polovico Američanov. Med njimi so tudi prominentne osebnosti, kakor na primer Albert Einstein, angleški filozof Bertrand Russell itd. Predlogu so se pridružil tudi zastopniki Francije, Anglije, Belgije, Nizozemske, 24 Indijcev, 13 Rusov, 7 Alžircev in 1 Tasmančan.

Upton Sinclair je bil rojen v Baltimoru in je sedaj star 53 let. Slaven je postal prvič z romanom »Močvirje«. Pozneje je napisal še dolgo vrsto romanov, ki so bili prevedeni na skoraj vse kulturne jezike sveta in se povsod zelo čitajo. Najznamenitejši med njimi so »Boston«, »Petrolej«, »Car premog«, »Jimmy Higgins« itd. Sedaj pripravlja avtobiografijo. Ves svet je sedaj radoveden, če mu bo švedska akademija priznala nagrado ali ne.

Sovjetska spartakiada v Moskvi

Ogromne priprave za sportni zlet l. 1933.

Iz sovjetske Rusije poročajo, da bodo prihodnje leto priredili v Moskvi veliko svetovno spartakiado. Načrt za to spartakiado, proletarski sportni praznik, navaja nenavadne številke. Rusi pravijo, da bo pri teh sportnih tekmah sodelovalo 10 milijonov ljudi. Nastopilo bo 52.000 nogometašev, 90.000 igralcev voleyballa, 7000 basketbalistov itd. Lahkoatletskih in smučarskih tekem se bo udeležilo dva milijona tekmovalcev. Potrebnih bo 5000 tolmačev, ki bodo stalno na razpolago številnim tujim delegacijam, ki se bodo udeležile spartakiade.

Predsedništvo osrednjega izvršilnega odbora SSSR je sklenilo do spartakiade l. 1933. zgraditi grandiozni »Fizikturni kombinat« s stadionom, v katerem bo prostora za 200.000 gledalcev. Stadion se bo imenoval »Pjatiletka«, ker se bo s spartakiado prav za prav proslavil likof petletnega načrta industrializacije in drugih velikih investicij. Vsi ruski sportni klubi prirejajo že sedaj tekme, da bodo pripravljene za spartakiado.

»Večernaja Moskva« piše, da so sovjetski igralci hokeja, preden so vzeli v roke palice, znali držati samo puške in streljati. Vsak smučar se je učil plavati in rabiti plinske maske. List naglašja, da je temeljna naloga sovjetske fizične kulture, da dviga pri vsakdanjih vajah delovno sposobnost in obrambno moč delavskega stanu.

Lindberghov sinček

To je poslednja slika ugrabljenega otroka, ki ga že tako dolgo zaman iščejo in čegar usoda je še vedno neznana.

Spominjajte se CMD

Sokolstvo

Nov sokolski oder v Krčevini

Slovesna otvoritev v nedeljo.

Korak za korakom si utira pot krčevinsko Sokolsko društvo. Težka je njegova naloga, zlasti na prosvetnem polju, kjer treba orati ledino. Društvo je navezano zgolj na lastno moč, na samozavestno sokolsko hotenje svojega navdušenega članstva, ki žrtvuje ves prosti čas, da zbere sredstva, s pomočjo katerih si obeta boljših sokolskih dni.

Tako si je društvo postavilo zdaj po načrtih strokovnega učitelja g. Robnika lep oder, katerega bodo v nedeljo ob 15. uri slovesno odkrili. Za slavnostno otvoritveno predstavo je naštudiral dramatični odsek društva več točk, ki naj ponazorijo sokolsko misel v živi besedi. Na sporedu je kot prva točka v treh slikah resnična zgodba iz življenja zaslužjenih bratov »Istra in Julijska krajina plaka«, nadalje dogodek na letnem telovadišču »Hočem biti Sokol« in samoprizor »Matija« posvečen domovini. Obsega pa spored tudi še druge pestre točke.

Sokolsko društvo v Krčevini vabi vse Sokole in prijatelje Sokolstva, da se te svečane otvoritve sokolskega odra udeležijo v čim večjem številu. »Eden ne pomeni nič, vsi skupaj smo nekaj!« — Zdravo!

Sokol Sv. Lenart v Sl. goricah

Privedi na Jožefovo v Sokolskem domu vitezabavno kmečko komedijo »Trije vavški svetniki«. Začetek ob 8. uri. Sodeleže domača godba.

Sokol Žerjav

Privedi v nedeljo Tyršovo proslavo. Na sporedu slavnostni govor, telovadne točke in deklamacije. Vsi prijatelji Sokola vabljeni!

Sport

Občni zbor ISSK Maribora.

Snoči je bil v hotelu »Orel« 14. redni občni zbor prvega slovenskega sportnega kluba »Maribor«. Zborovanja so se udeležili zastopniki oblastev, sorodnih klubov in veliko število članstva. Pordobneje poročilo prinese »Večernik« v prihodnji številki.

Crosscountry za prvenstvo mesta Maribora

Ki bi moral biti v nedeljo 20. t. m., je zaradi slabih vremenskih prilik odpovedan in preložen na 27. t. m.

Kjer ubijajo čas...

Zanimivosti iz španske prestolnice.

Madrid se prebujajo zelo pozno; šele okoli 10. ure dopoldne razpostavljajo zaspali komiji zdehaje svojo robo, ob enajstih se raznaša prva pošta, po ministrstvih pa tudi tedaj še ni videti žive duše, razen slug in prosilcev z dežele. Točeni uradniki prihajajo takole proti poldnevju, in ker je Madrid uradniško mesto, lahko rečemo brez pretiravanja, da se v španski prestolnici pričinja življenje šele opoldne.

Uradnik v Madridu se sicer od uradnikov v drugih deželah razlikuje samo v toliko, da sedi v svoji pisarni ne osem, ampak samo dve uri, da se za državne težave in nadloge ne briga in da ga bolj skrbi, kako bo dobil spet nazaj tisti »dudro«, ki ga je večeraj izgubil pri kvartanju.

Razen uradnikov je v Madridu še množica odvetnikov; po statistiki okoli 7000. Bavijo se seveda z vsem mogočim, samo ne z advokaturjo. Advokat postati je zelo lahko, nisi na nič navezan, na vizitki pa zveni naslov »abogado«, četudi ne ponosno, vendar čisto spodobno. Advokati in uradniki ne zaslužijo mnogo, toda življenje v Madridu je tako, da skoro stradaje vendar lahko živiš prav veselo. Pa ti sedi tak caballero na primer po ves dan v kavarni; najprej popije svoj delinovec — tako le, da dobi boljši apetit za »bogato« kosilo. K delinovcu dobiš v kavarni pa tudi raznih prilog: majhne morske rake, ploščice pe-

Skavtizem

Sestanek bodočih old-skavtov

Vtisi lajka - simpatizerja.

Časi so resni in pri duši nas zaboli, ko nam dnevi namesto rožic trosijo skrbi in težave kar sproti na pot. Pod težo zlohotne vsakdanosti se upogiba križ in v lice se nam zarezujejo vedno bolj globoko brazde. Nikjer ni videti izhoda iz križev in težav neizprosne sodobnosti...

In vendar so še na svetu idealisti, ki hočejo gojiti resnično bratstvo, resnično ljubezen do vseh ljudi. Oni se trudijo utrditi mir na zemlji, oni hočejo v mladini odpraviti napake človeške družbe, oni se trudijo sejati povsod samo ljubezen in dobroto...

To so naši vrli skavti!

V nedeljo smo se zbrali v realki, vzgojitelji, starši in prijatelji — poznavalci in nepoznavalci skavtizma, da se seznanimo s tem važnim mladinskim pokretom, ki je pri nas še vse premalo razširen.

Morda z neko skepsjo zbrani, smo se ob izvajanjih starešine dravske župe organizacije skavtov g. Kunaverja, vendar kmalu ogreli. Ne, reči moram: navdušili!

Skromno, kakor je skavtsko delo, je tekla beseda vnetemu poborniku, staremu izkušnemu vzgojitelju in drzemu planincu. Nič pretiravanja, prav nič besedičenja, samo dejstva idealnega pohoda mladine v nove zarje so prepričevalno bodrile nas »starine«, da podpremo pokret lorda Baden-Powella. Neumorni ustanovitelj in požrtvovalni voditelj slovenskega skavtizma je podrobno raztolmačil misli in želje, bistvo in osnove skavtske organizacije in nas temeljito seznanil z idejami pacifizma, občestva, bratstva in ljubezni.

Zakoni skavtizma s svojimi zaobljuba mi temeljijo na izkušnjah in morejo zares odločilno vplivati na pravilno vzgojo značaja; spoštovanje, čast, nesebičnost, zaupanje, inteligenca, delavnost in zdravje — vse to je za današnjo mladino izredne važnosti in vrednosti.

Živo slutimo mi »stari«, da je skavtizem življenska potreba naše mladine in — nas »starih«. Tudi mi starejši bi se morali okleniti z vsemi svojimi močmi vsaj old-skavtov, ki imajo namen podpirati stremljenja mladine.

Zato iskreno pozdravljen odbor, ki bo pripravil vse potrebno, da tudi organizacija starih skavtov v Mariboru oživi, se razmahne in razcvete!

Trdovratnež.

»Dragi Nace, zdravnik ti je vendar pre povedal pri jedi piti pivo, — zdaj pa sediš tu, ješ in piješ pivo.«

»No, stara, pa odnesi jed z mize!«

Iz Poljčan

Kronika zadnjih dni. Gospodinja Šola je bila te dni otvorjena. Tečaj bo trajal 3 mesece. Priglasilo se je 16 gojenk. — Z banskim odlokom sta razrešena mest občinskih odbornikov v Poljčanah gg. Alojz Švagan in Anton Habjan; na njuno mesto pa imenovana učitelj g. Ludvik Varl in železniški uradnik g. Anton Zeilhofer. — Te dni je inšpiciral na naši šoli srbohrvaški pouk g. Miloš Vučković iz ministrstva prosvete in se je o napredku dece v tem predmetu zelo pohvalno izrazil. — Naši lovci so spet priredili lov na divje svinje z lovskim blagrom. G. Josip Baumann, hotelir, je pogodil 80 kg težko svinjo. To je v tem letu že peti član črnega krdele, ki se potika po naših gozdovih. — Nesreča je doletela 12 letnega O. Rumeža. Pri napajanju ga je krava dregnila z rogom pod oko. Zateči se je moral k zdravniku. — V petek je nenadoma preminul od srčne kapi zadet, zelo popularni 66-letni posestnik Andrej Petrovič. Popoldne je bil še v Žalcu po opravkih, zvečer se pa je pred hotelom

Kaj je naloga dobre zobne paste?

Naj nadomešča zobozdravnika? Ne! Kdo opazi na svojih zobeh kake nenormalne pojave, naj kakor hitro mogoče obišče zobozdravnika. Dobra zobna pasta ima samo eno nalogo: vaše zobe vzdržati lepo bele. To nalogo izpolnjuje ODOL zobna pasta na idealen način.

Baumann naenkrat zgrudil in umrl. Imel je velikanski pogreb, kakor ga pri nas že dolgo ni bilo. Saj je bil pokojnik izredno marljiv družvenik pri gasilcih, čitalnici in Sokolu. Pevski zbor Sokola mu je zapel »Vigred« ... in »Blagor mu« ... Na grobu pa sta se poslovila od pokojnika v ginljivih besedah postajenačelnik Fr. Lovrec in gasilec g. Perše.

Nova važna razkritja iz pradavnine

TAM, KJER JE STALA ZIBEL CIVILIZACIJE.

Na podlagi zadnjih arheoloških razkritij je nedavno Sir Artur Keith v svojem predavanju na univerzi v Glasgou podal pregled o novih domnevah, do katerih je dovedlo najnovejše raziskovanje o zibelki civilizacije.

Po njegovem mnenju smemo danes sprecejšjo sigurnostjo sklepati, da so Evropo kolonizirali Kavkazci v razmeroma pozni dobi. Ti kavkaški pionirji, tako je izvajal predavatelj, so se pojavljali od časa do časa v Evropi, v večjih in manjših krdelih, koncem zadnje ledene dobe, ki preračunana v leta, sega nazaj nič manj ko 2000 let. Kavkazci so prihajali najbrže z južne Afrike ali pa Azije. Izhodišče je postranskega pomena, kajti ti najzgodnejši kavkaški lovci na mamute so si po telesu tako podobni, da lahko sklepamo, da so izhajali iz iste korenine, katere bivališče je iskati najbrže prej v Aziji kakor v Afriki.

Danes vemo, kako so se ti prvi prebivalci Evrope preživljali, in kako se je razvijal način njihovega življenja izza časa, ki sega nazaj za kakih 3000 let pr. Kr. Živel so pač od prirodnega bogastva zemlje in morja. Če si predstavljamo, da zadostuje že ena sama kvadratna milja bogatega lovišča, da zasigura enemu človeku obstanek za celo leto, tedaj je upravičena čenitev, da leta 3000 pred Kristom prebivalstvo britanskih otokov ni znašalo več ko 30.000 glav, vse Evrope pa niti 750.000 glav. Danes štejejo na istem ozemlju 475 milijonov duš. Na kra-

ju, ki je pred 5000 leti enemu samemu človeku nudil možnosti prehrane, prebiva in se preživlja danes 500 oseb.

Izkopavanja v Uru in Kišu, kakor tudi starejša raziskovanja v Suzi, v južno-zapadnem kotu Perzije, nam natančneje izpričujejo, da je v početku četrtega tisočletja pred Kristom poljedelstvo v severnem delu perzijskega zaliva, tam, kjer so si že od nekdanj zamišljali kraj svetopisemskega raja, bilo doseglo ne samo že visoko stopnjo razvoja, ampak da se je moglo ponašati tudi že s precejšnjo preteklostjo. Kako daleč sega ta preteklost, moremo samo domnevati. Če pa postavimo začetek tega poljedelskega razvoja v šesto tisočletje pred Kristom, bo to prej premalo nego preveč.

Obenem se je dotaknil predavatelj tudi poročila profesorja Laugdon, voditelja ekspedicije muzeja Oxford-Field v Kišu, ki poroča o važnem novem razkritju. Kraj, kjer koplje ta ekspedicija, kaže obliko majhnega holma. Holm leži 16 milj vzhodno Kiša. Gre tu za ostanke majhnega sumerskega mesta, ki je procvitalo v dobi slavnega kraljestva Agade (2723 do 2549 pred Kristom). Tam so našli lončene črepinje, popolnoma slične onim, ki so jih našli v Kišu in ki kažejo na dobo okoli 3000 pred Kristom. To odkritje upravičuje domnevo, da tisto obsežno raztreseno polje razvalin 17 milj severovzhodno Kiša v resnici predstavlja ostanke izginule prestolnice kraljestva Agade.

postelj, ki je tujim očem ne pokažeš rad. Svoje prijatelje dobi caballero v kavarni ali v klubu. Čim zlahnejša je kri caballera, tem manj se mu ljubi delati, celo pred pisarnami ima strah. Tako se približuje pravemu »individualizmu«. V Madridu je promenada Alcala, kjer korakajo caballeri tesno drug za drugim.

Dan je minul, pričel je opoldne, zdaj pojejo petelini. Pa bi se šlo lahko spat. Toda, kakor rečeno, caballero je poln ognja — pa zavije še v kako javno hišo, saj jih je v Madridu vse polno.

Minul je dan, lep, solnčen, ustvarjen za samoto in poezijo, a je bil samo voltel, hrupen dan. Španci niso vesel narod kakor Francozi: v šundru kavarn, v sijaju luči zije praznina, pripravljena človeka požre. Caballero, on se zna dolgočasiti. Strah te postane, če ga gledaš, kako zdeha. Njegov najljubši izraz je »ubiti čas«. On ne pije kave, ampak je zaposlen z ubijanjem časa. To je komplcirano, zahteva dolge izkušnje, dá, celo več — podedovano kulturo!

Čas je sovražnik! Sicer pa so caballeri silno zaposleni, nastavljeni so v treh ministrstvih, pišejo v deset časopisov, delajo v 15. političnih strankah, in končno so tudi še zaljubljeni v razne ženske. Niti trenutka prostega časa nimajo! Če ima tak caballero dogovorjen sestanek z drugim ob petih, tedaj pride okoli sedmih — poprej mu je bilo absolutno nemogoče, ker je tako silno zaposlen! V resnici je sedel v bližnji kavarni in je ubijal čas. Samo bikorbe in žrebanja loterij pričinja na Španskem točno: to je skoro

religija. Vse drugo, kot na primer gledališke predstave, prihodi vlakov, razstave, shodi in pogrebi pričinja vedno prepozno saj je čas zvit sovražnik, ki ga je težje ubiti kot bika, zato ga treba ukaniti!

Španska prestolnica, njene palače, nebotičniki, redakcije, literarne kavarne, lepe ženske, leni caballeri — to vse je sreča in nesreča, naslada in sramota. Ne smemo pozabiti, da so caballeri ves Madrid, glavno mesto države, katero so vladali in jo še vladajo. Med tem ko oni ubijajo čas, umira dežela lakote. V prejšnjih časih je Španija dala svetu največje učnjake, zdaj je v univerzitetni knjižnici vsaka druga knjiga prevod. Na gradnjah delajo nemški inženirji, v bankah in industrijskih podjetjih najdeš Angleže ali Američane. Poprej je imela Španija čudovite stavbene mojstre, danes si težko predstavljajo kaj bolj neokusnega kakor so palače bogatinov v Valenciji ali Barceloni. Pa naletiš v Andaluziji na navadne delavce, ki politično veliko več razumejo kakor vsi juristi v Madridu. Čevljar iz Valencije je umetnik v svoji stroki; iz Londona, iz Pariza pošiljajo ponj, da jim naredi čevlje. Caballero pa? Doma je inženir, v Parizu bi moral tolči kamenje. Na kakem shodu strokovne zveze v Barceloni slišiš veliko bolj pametnega, kakor ga v madridskem parlamentu. Kmetje Kastilije so iz skalovja ustvarili rodovitno zemljo. Kaj so pa iz te dežele napravili »individualisti« v Madridu? Že mnogo let vladajo Španijo ti »individualisti«, — a ni izgleda, da se jih bo že enkrat rešila.

Carrer Bell:

Lowoodska sirota

»Potem se motiš in nič ne veš ne o meni ne o ljubezni, ki sem je zmožen. Vsak atom tvojega telesa mi je tako drag kot lastno telo in v muki in boleznih bi mi bil še vedno drag. Tvoja duša je moj zaklad; da mi ga kdo ukrade, bi bil ta zaklad še vedno moj. Ko bi divjala, bi te vezal z lastnimi rokami in ne s prisilnim jopičem, saj bi tvoj objem še v besu imel dovolj čara zame. Ko bi me tako divje napala kakor davi tista žena, bi te sprejel v naročje, da te obvarujem nesreče. Ne ogibal bi se te z gnusom, kakor bežim od nje. V mirnih trenutkih bi ne imela varuha in ne varuhinje razen mene. Z neutrudno nežnostjo bi te negoval, pa če bi se mi nikoli niti z nasmeškom ne zahvalila; nikoli bi ti ne nehal gledati v oči, ko bi me tudi več ne poznale. Pa čemu te misli? Govorila sva o tem, da te odvedem iz Thornfielda. Saj veš, da je vse pripravljeno za pot; jutri pojdeš. Prosim te, preblij le še to noč pod mojo streho, Jana, in potem reci njenim strahotam z Bogom! za večne čase. Poznam pribežališče, ki mi bo varno svetišče, kamor ne pridejo ne osovraženi spomini niti neljubi vsiljivci, ne hinavstvo in ne kleveta.«

»Vzemite Adelko s seboj,« sem mu prigovarjala, »dobra družica Vam bo.«

»Kaj hočeš s tem reči, Jana? Rekel sem ti, da pošljem Adelko v šolo. Kaka družina mi bo dete, ki ni moje dete, marveč francoske plesalke nezakonski otrok? Zakaj me nadleguješ z njo, čemu mi vsiljuješ Adelko za družico?«

71

»Govorili ste o skrivališču, sir. Skrivališče in samota sta za Vas predolgočasni.«

»Samota! Samota!« je ponovil razdraženo. »Vidim, di ti moram nekaj razložiti. Ne vem, kaj pomeni tajnovitost v svojem licu. Ti pojdeš z menoj v samino. Ali razumeš?«

Odkimala sem. Ker je bil tako vzburkan, je bilo treba precej hrabrosti za tak znak nesoglasja. Kakor pribit je obstal. Dolgo in ostro me je pogledal. Odvrnila sem oči, se zagledala v ogenj in se trudila, da bi bila videti mirna in zbrana.

»Zdaj smo našli kaveljček v Janinem značaju,« je končno dejal. Govoril je mirneje, nego sem pričakovala, sodeč po njegovem pogledu. »Tuljava se je dovolj lepo obračala in svila se je gladko odmotavala. A vedel sem, da pride kak voz, ki nas bo presenetil; in zdaj je tu. Zdaj pride jeza in obup in brezkončni čemer. Pri Bogu! Najrajši bi uporabil kot Samson svoje moči in raztrgal zamotke kot predivo!«

Spet se je napotil po sobi, spet je obstal tik mene. »Jana, ali se nečeš spametovati?« je dejal in premolknil, potem pa se je nagnil k meni, »sicer poizkusim z nasiljem.«

Glas mu je bil hripav, gledal je kot človek, ki namerava raztrgati neznosno vezi in se misli strmoglaviti v divjo prostost. Videla sem, da mu v prihodnjem trenutku ne bom mogla odoketi, če se mu bes le še malo ojači. Le še ta trenutek mi je ostal, da ga brzdam, le hipček strahu bi odločil o moji in njegovi usodi. A strahu v meni ni bilo. Čutila sem svojo moč, svoj vpliv, ki me je držal pokoncu. — Kriza je bila nevarna, a ne brez tistega mika, ki ga čuti Indijanc, kadar smukne v svojem čolničku čez brzice. Prijela sem ga za stisnjeno pest, razklenila skrčene prste in mu pomirjevalno rekla.

»Sedite! Pomenkovala se bova, dokler Vas bo volja, in vse bom poslušala, kar mi boste rekli, bilo pa metno ali brezmetno.«

Sedel je, a takoj ni smel govoriti. Že precej časa sem se borila v svojimi solzami. Zelo sem se mučila, da jih zadržim, ker sem vedela, da bi mu ne bilo všeč, ko bi me videl, da se jočem. Zdaj pa sem spoznala, da bi ne škodovalo, če teko s tako močjo in tako dolgo, kolikor le hočejo. Če mu je bil jok neugoden, toliko boljše. Popustila sem torej in zajokala prav od srca.

Kmalu me je resno prosil, naj se umirim. Rekla sem mu, da mi je bilo to nemogoče, dokler je tiščal tako jezo.

»Saj nisem jezen, Jana, samo ljubim te preveč. Tako si hladno gledala, da nisem več mogel tega prenašati. Zdaj se pa umiri in si ubriši oči!«

Nežni glas mi je jamčil, da je bil premagan; umirila sem se torej. Poizkušal je, da bi naslonil glavo na moja pleča, a tega mu nisem dovolila. Nato me je hotel objeti.

»Jana, Jana!« je zastokal tako bridko, da mi je spreletelo sleherni živec. »Torej me ne ljubiš? Samo moj rod in ugled te je mamil? Zdaj, ko veš, da ne moreš postati moja soproga, se mi umikaš kakor garjavcu.«

Njegove besede so me ranike. A kaj bi naj storila ali rekla? Ničesar mu nisem smela reči, a ker me je tako mučil kes, da sem mu ranila čustvo, sem zaželela izlečiti rano, ki sem mu jo bila vsekala.

»Jaz Vas res ljubim,« sem rekla, »bolj kot kdaj poprej. A svojih čutjev ne smem kazati, ne smem se jim izročiti. To je zadnjič, da kaj takega omenim!«

»Zadnjič, Jana? Kaj! Živeti z menoj, me vsak dan videti in pri vsej svoji ljubezni do mene ostati hladna in tuja?«

Pripravili smo za Veliko noč veliko izbiro pomladanske obutve

Da bi Vas mogli postreči kar najpopolneje, nas obiščite že sedaj, dokler ni velikega navala!

Alata

Razvoj Japonske do velesile

F. A. OSSENDOWSKI O PROBLEMU DALJNEGA VZHODA.

Najpopularnejši pisatelj današnje Poljske, F. A. Ossendowski, dobri poznavalec Sibirijske in Daljnega vzhoda, ki je bil že pred vojno profesor zemljepisja v Tomsku, a po vojni v največji zmedbi v Sibiriji, Mongoliji, Kitajski in Mandžuriji, kar je opisal v svoji svetovnoznanii knjigi »Po sledu zveri, ljudi in bogov«, je napisal te dni v »Kurierju Warszawskem« zanimivo razpravo o zgodovinskih perspektivah Daljnega vzhoda, ki zanima danes ves svet.

Ossendowski opozarja na nekatere datume prošlosti, katere si je dobro zapomniti za presojanje zadnjih in najnovejših dogodkov. Najprej nekoliko števil: Japonska ima danes 90 milijonov prebivalcev, Kitajska pa okoli 450 milijonov. Zanimivo je nadalje, da je preteklo prav letos v februarju 50 let, kar je Japonska prvič stopila v diplomatske stike z ostalim svetom. Pomemben je pri tem 17. februar l. 1872., ko je japonski poslanik s svojim spremstvom prvič izročil po mikadu izstavljene akreditivne predsedniku Združenih držav Severne Amerike. Dotlej Japonska ni bila niti v Ameriki niti v Evropi dosti znana. Vsa zgodovinska in zemljepisna literatura o zemlji šogunov, samurajev, cesarstva solnčnega sina, barbarskih poganov itd., je bila bolj romantična pravljica kakor znanost.

Toda Američani so se spoznali z Japonci že davno poprej. Prvič vsekakor l. 1854., ko je ameriški admiral Parry zahteval od Japonske, da dovoli vstop tujim trgovcem. Tej ameriški je sledila kmalu nato slična akcija s strani Anglije, Francije in Rusije. Uspeh je bil dosežen šele dosti kasneje, ko so bili v japonski prestolnici, tujcem prej skoraj nepristopni, osnovani prvi tuji konzulati. Toda še l. 1854. so konservativni rodoljubi napadli evropske naseljence v Šimonoseki in Čosiju, za kar je bila Japonski naložena kontribucija v iznosu treh milijonov dolarjev. To je bilo prvo srečanje Japonske z evropsko »civilizacijo«.

Japonsko cesarstvo pa se je vojskovalo s Kitajci prvič že l. 1281. po Kr., za časa vladanja cesarja Čubilaja. Tedanja vojna je bila po zgodovinskih virih strahovito krvava. Poročilo pravi, da se je od 100.000 kitajskih vojakov vrnilo z

bojišča živih samo troje, da sporoče kitajskemu cesarju vest o porazu. Pa tudi »politiko za zaprtimi vrati« je Japonska poznala že davno pred prvimi stiki z evropsko diplomacijo. Prav tako je skrbno negovalo »splendid isolation«. Toda evropskega in ameriškega izkoriščanja, katero so Kitajci vdano, čeprav s stisnjenimi pestmi trpeli, se je Japonska kaj kmalu otresla. Svoje izkoriščevalce je premagala s tem, da se je naglo priučila njihovih metod. Evropejci in Američani so postali tako nehote prvi učitelji japonskega naroda in prvi vzgojitelji japonskih državljanov in diplomatov. Takih učencev ni našla Evropa nikjer drugod.

Približno pred 50 leti, ko je v Evropi vedno bolj rastlo poznavanje Japonske, so bili Japonci prvič prisiljeni zanimati se za tisto, čemur pravimo v diplomatski politiki — mednarodna situacija. — Vzrok je bilo silno naglo naraščanje prebivalstva, skoraj milijon na leto. Za vse ni bilo doma prostora, treba se je bilo izseljevati, a kam? Prvi japonski državnik v pravem, modernem pomenu besede so bili Goto, Itagaki, Okubo, Inuje in Okakura. Na njihovo pobudo je Japonska leta 1873. vzela od Kitajcev v zakup veliki otok Formoso, kamor je pričela pošiljati svoje koloniste. Toda že leto pozneje so si ga morali osvojiti z bojem. In tedaj, l. 1873., je japonski finančni minister Inuje izrekel Evropi nerazumljive, a danes popolnoma jasne besede: »Približati se moramo zapadni civilizaciji, ki je za nas edina prava učiteljica!«

In Japonci so se zares pridno učili, tako pridno, da so celo prekosili svoje učitelje, kar so najlepše pokazali v vojni z Rusi l. 1904 in 1905 ter sedaj v Mandžuriji in Šanghaju.

Dolly, krasni mali film-aparati

v vseh optikah.

Ivan Pečar, fotomanufaktura. Maribor, Gosposka ulica 11. 849

Sinko.

Oče: Če bi bil ti bolj priden, bi lahko postal nekoč slaven mož!

Sinko: Ampak, dragi očka, bodi no malo bolj dosleden. Saj sam vedno praviš, da imamo vse preveč jubilejev in spomenev.

Napad na jugoslovansko banko v Parizu

Drago Knežević

eden izmed treh banditov, ki so pri belem dnevu udri v banko bratov Baruchov v Parizu, z revolverji ustražovali uradnike in odnesli 150.000 frankov. Kneževića so aretirale avstrijske oblasti v Puchbergu am Schneebergu, ko se je tja pripeljal z lastnim avtom in 50.000 franki v žepu. Njegov pajdaš Kostajnshek je pa baje pobegnil v Bosno, kjer ga zdaj iščejo. Ime tretjega bandita je neznano.

Dobra reklama — dobra kupčija

Vsak inteligenten, spreten, izkušen in moderen trgovec ve, kako velike važnosti za poslovni uspeh je reklama. Reklama je prvo in poglavitno pri kupčiji, potrebna pa je zlasti v kritičnih gospodarskih dobah, kakršno zdaj preživljamo. Čim več reklame, tem boljši uspeh. To priporoča tudi Oto Hansen v svoji brošuri, kjer daje praktične mišljaje modernemu trgovcu.

Glede na reklamo svetuje med drugim: Vedno nekoliko pred začetkom sezone pričeti, o Božiču na primer že s krajem novembra do srede decembra. Pri tem mora reklama vedno vsebovati nekaj, kar publika išče, in če imaš kake »šlagerje«, imenuj nekaj prav ugodnih cen, kajti dandanes išče vsak le najcenejšo trgovino. Kjer gre za majhne cene, ti blaga, ki ga ponujaš, ni treba opisovati, pri srečnijih cenah moraš navesti

VOZNE OLAJŠAVE.

Jadranska obala, zdravilna kopalnišča in objezerska mesta, po desetdnevem bivanju v mesecih marec, april in maj — 75% popusta na železnicah pri povratku. Ako pada povratek iz Jadranske obale ali objezerskega mesta v dobi od 28. marca do 3. aprila, od 2. do 8. maja, od 15. do 19. maja in od 19. do 23. junija zaključno, zadostuje nepretrgano bivanje petih dni.

Wien, pomladanski sejem, od 13. do 20. marca, 25% znižana vožnja, vizum prost, legitimacija Din 50.—

Praha, pomladanski sejem, od 13. do 20. marca, 30% znižana vožnja, legitimacija Din 35.—

Basel, vzorčni sejem, od 2. do 12. aprila, 30% znižana vožnja, legitimacija gratis.

Rim, slikarska izložba do 10. aprila, polovična vožnja na italijanskih železnicah.

Primavera Siciliana (spomlad v Siciliji) do 30. junija, polovična vožnja na italijanskih železnicah, legitimacija Din 90.—

Vse informacije daje pisarna »Putnik« (Tourist Office), Maribor, Aleksandrova cesta 35., telefon 21-22.

Darujte za pomožno akcijo!

glavne privlačnosti dotičnega predmeta, pri večjih cenah pa sestaviti reklamo tako, da potegne, da zanima in postavi ugodnosti za kupca v pravo luč.

Bolj priporočljivi so po Hansenovem mnenju češči oglasi kakor pa enkratni velik oglas, ker časopisni čitatelj enkratni oglas, čeprav je velik, lahko prezre, ali si ga pa ne zapomni. Ako pa izide oglas tedensko dvakrat, najbolje ob sredah in sobotah, oziroma nedeljah, tedaj se ime tvrdke in to, kar ponuja, tako utisne v čitateljev spomin, da se bo gotovo podal v to trgovino, kadar namerava kupiti tisto, kar mu je priporočal časopisni oglas.

Med prijatelji.

»Je dosti poti, po katerih more človek priti do denarja, ampak samo ena je prava šteta pot!«

»In katera je ta?«

»Aha, saj sem si takoj mislil, da je ne poznaš!«

»Vem, sir, da bi tega ne zmogla. Zato pa uvidevam, da mi preostaja le ena pot. Jezili se boste, če vam jo razodenem.«

»Oh, le govori! Četudi grmim, ti poskrbiš o pravem času za dež.«

»Mr. Rochester, zapustiti Vas moram.«

»Za koliko časa, Jana? Za nekaj minut, da si opraviš nekoliko zamršen las? Da si opereš lice, ki je malo vročično?«

»Zapustiti moram Adelko in Thornfield. Ločiti se morava za vse večne čase. Novo življenje mi je začeti med tujimi cbrazi in tujimi prizori.«

»Seveda, rekel sem ti že, da mora tako biti. Blazne ločitve ne omenjam. Bržkone si hotela reči, da moraš postati del mojega bitja. Kar pa se tiče novega življenja, imaš povsem prav. Moja žena postaneš vseeno, nisem oženjen. Mrs. Rochester boš — v resnici in po imenu. Samo tebe se bom oklepal, dokler živim. V južno Francijo pojdeš, kjer imam zate hišo, belo vilo ob obali Sredozemskega morja. Tam boš živela srečno, zastraženo in nedolžno življenje. Ne boj se, da te zmamim v zmoto in da postaneš moja prikežnica. Zakaj skrivaš glavo? Jana, pametna bodi, da spet ne pobesnim!«

»Glas in roka sta mu drgetala. Velike nosnice so se razširile, oči so se mu iskrale. In vendar sem se drznila reči:

»Sir, Vaša žena živi, to je dejstvo, ki ste ga davi sami pripoznali. Ko bi živela z Vami, kakor si to Vi želite, bi Vam bila prilježnica. Kdor kaj drugega trdi, je sofist in laže.«

»Jana, nisem krotek človek; ti si na to pozabila. Nisem strpljiv, nisem miren, nisem brez strasti. Če inšaj kaj usmiljenja zame in zase, položi prst na moje bilo: lej, kako mi kri polje, čuvaj se!«

Odkril je zapestje in mi ga pomolil. Ves je bil posinil. Hudo mi je bilo pri srcu, okrotno je bilo ga tako vznurkati. Popustiti nisem mogla. Stora sem, kar pač ljudje storijo v najhujših stiskah: iskala sem pomoči pri Očetu, ki je močnejši od svojih otrok. »Bog mi pomagaj!« mi je ušlo z ustnic.

»Norec sem!« je nenadoma vzkliknil Mr. Rochester. »Pravim ji, da nisem oženjen, a ji ne povem razloga. Pozabil sem, da nič ne ve o značaju tiste ženske in okolnostih, ki so zvezane s tistim peklenskim zakonom. Oh, prepričan sem, da mi bo Jana pritegnila, ko bo vedela vse, kar vem jaz! Daj mi roko, Jana, da bom čutil tvojo bližino, in pojasnim ti pravo stanje stvari. Ali me utegneš poslušati?«

»Da, sir, ure in ure, če Vam bo všeč.«

»Zahtevam le nekaj minut. Jana, ali si kdaj slišala, ali si kdaj vedela, da nisem najstarejši sin naše rodbine? Da sem imel brata, ki je bil starejši od mene?«

»Spominjam se, da mi je to gospa Fairfax nekoč povedala.«

»In si li čula, da je bil moj oče grabežljiv skopuh?«

»Nekaj takega sem posnela iz pogovorov.«

»No, Jana, ker je bil tak, je bil odločil, da bo bogastvo pustil na kupu, da posestva ne bo delil in mi ne dal poštenega deleža. Odločil je, naj dobi vse brat Rowland. A tudi to mu ni šlo v glavo, da bi moral drugi sin ostati siromak. Preskrbeti me je mislil z bogato ženitvijo. Nevesto mi je kmalu našel. Mr. Mason, bogat posestnik in trgovec na Jamaiki mu je bil star znanec. Začel se je zanj zanimati. Zvedel je, da ima sina in hčerko, in da bo imela le-ta štiridesetisoč funtov dote. To mu je zadostovalo. Ko sem končal vse-

učilišče, so me poslali na Jamaiko po nevesto. Oče mi ni črnil o denarju; rekel mi je le, da ves Spanish Town hvali njeno lepoto. Ni se zlagal. Bila je krasotica liki Blanche Ingram: velika, temne poki, ponosna. Njena rodbina me je želela za zeta, ker sem bil slavnega rodu. Kazali so mi jo ob raznih prireditvah v bogati obleki. Redkokdaj sva se videla, še redkeje se pomenkovala. Laskała se mi je in mi lokavo razkazovala svoje čare in svoje znanje. Vse jo je oboževalo v mestu, vse me je zavidalo. Bil sem zaslepljen, zmeden. Strast mi je zaplamtela in ker sem bil neveden, sirov in nezkušen, sem mislil, da jo ljubim. Ni je tako bedaste zmote, da bi je človek pod vplivom družabnega teknovanja, neprenišljenosti, mladostne slepote ne zagrešil. Njeni sorodniki so me hrabрили, tekmeči dražili, mladenka izzivala. Stal sem pred oltarjem, še preden sem se prav zavedel. Oh, ne morem se spoštovati, kadar se spomnim tiste nore dobe; strašno se moram prezirati. Nikoli je nisem ljubil, nikoli spoštoval; še poznal je nisem. V njenem značaju nisem ugotovil nobene čednosti: ne ponižnosti, ne dobrosrčnosti, ne odkritosti, ne rahločutja. In jaz, sirov, slepi, bedasti tepec sem jo poročil! Manj bi bil grešil, da sem — toda ne smem pozabiti, s kom govorim.

»Mater svoje neveste nisem bil nikoli videl. Rekel so mi, da je umrla. Preden je minil medeni mesec, sem spoznal svojo zmoto; bila je le blazna in zaprta v zavetišču. — Moja nevesta je imela še mlajšega brata; bil je popoln bebec. Starejši brat, ki si ga videla in ki ga ne morem črteti, dasi se mi gabi vse ostalo sorodstvo, ker nekoliko čuti človeka v šibki duši, kar kaže v zanimanju za svojo sestro in vdanosti do mene, bo bržkone tudi še zblaznel. Oče in Rowland sta vse to vedela, a mislila sta le na denar in tako sta se zarotila proti meni.

Prokletstvo prošlosti

Roman treh generacij.

V Berlinu je te dni izvršil sasomor mož, ki je bil več desetletij stalen gost elegantnih javnih lokalov, a šele smrt je razjasnila grozno tajno njegove preteklosti in njegovih prednikov.

Roman se je začel že pred dobrimi sto leti. Takrat je živel v Berlinu znameniti zdravnik dr. G. Glavno delo svojega življenja je posvetil iznajdbi protistrupov, ki bi se uporabljali pri raznih zastrupljenjih. Prve učinke svojih iznajdb je preizkušal na živalih, nato pa na samem sebi. Tako je nekega dne zopet iznašel protistrup proti nekemu nevarnemu strupu, legel v posteljo, zaužil najprej strup, nato pa v silnih mukah čakal na uporabo novega zdravilnega sredstva, katero je položil v kozarcu na nočno omarico. V tistem trenutku pa je priteknel v sobo njegov štiriletni sinček, planil k njemu in spotoma prevrnil pripravljene protistrup. Ker zdravnik ni imel nadomestila, je v silnih mukah umrl. Nihče mu ni mogel pomagati.

Ko je zdravnikova žena izvedela, kaj se je zgodilo, jo je zadela kap in štiriletni morilec svojega očeta je ostal sirota. Zanj se je zavzel neki drugi zdravnik, očetov prijatelj, in ga dal v neko vzgojevališče. Pozneje je dovršil gimnazije in vseučilišče ter postal profesor. Oženil se je in imel sina, a o svojih starših, mladosti in nesrečnem, nehotenem zločinu ni še vedno ničesar vedel. Njegov rednik ga je adoptiral in je zato nosil njegovo, ne očetovega imena.

Pri nekem prepiru pa je nekdo zaludal profesorju v obraz, da nima pravice govoriti o krivdi drugih, ker je sam morilec. Spor je prišel pred sodišče, kjer je, obtoženi z lahkoto dokazal, da je tožitelj, ko je bil star šele štiri leta, zares povzročil smrt svojega lastnega očeta. To odkritje je bilo za profesorja strašno. Zbolel je telesno in duševno in muk ga je rešila šele smrt v blaznici. Pa tudi žena mu je zaradi razburjenja in žalosti kmalu sledila in sin je zopet ostal sirota, kakor nekoč oče.

Elmono - Henne - shampon!

najidealnejše sredstvo za pranje in barvanje las samo pri Ivanu Pečarju, droge-parfumerija, Maribor, Gosposka ulica 11. 850

Cerkveni rop.

Te dni so neznan lopovi vlomili v cerkev Sv. Katarine v Novi vasi pri Varaždinu in izropali tabernakelj. Odnesli so pozlačen ciborij in druge predmete v skupni vrednosti nad 4000 Din. Vse zasledovanje za vlomilci je bilo doslej brezuspešno.

Sestre japonskega Rdečega križa

odhajajo na šanghajsko fronto

Red za zasluge za človeštvo

Dobičkanosni posel pretkanega Švicarja.

Kazensko sodišče v Ženevi se bavi te dni z nenavadno zadevo. Obtožilo je golufije nekega Arturja Leubo, ustanovitelja »Mednarodne častne legije«. Leubo je s tem prekosil samega velikega Napoleona, kajti slavni zavojevalec je bil dosti bolj skromen, ustanovil je samo francosko častno legijo, ki pa obstoja še denas. Leubova legija pa je prej končala svoje nenavadno življenje.

Ustanovitev »Mednarodne častne legije« samo po sebi ne bi bilo povod za vmešanje sodišča, saj je na svetu vse polno zanimivih društev, toda pretkan gospod Leuba je napravil iz nje zelo dobičkanosen posel. Glavni namen »legije« je bil namreč — podeljevanje odlikovanj, katera so morali odlikovanci drago plačati. Odlikovanja, katera je delil »za zasluge za človeštvo«, je razdelil v štiri dele in vsak odlikovanec je bil s tem deležen tudi visokega naslova. Naslovi so bili: generalni komander, komander, oficir in vitez legije. Prvo odlikovanje je stalo 400, drugo 200, tretje 100, četrto pa 50 švicarskih frankov, katere je bilo treba odrajtati vnaprej.

Podjetje je uspevalo zelo dobro. Leuba je našel interesante za visoka odlikovanja in naslove po vsem svetu, posebno pa med poglavarji črncev v Afriki, indijskimi radžami, indokinškimi ministri, južnoameriškiimi revolucionarnimi generali, asirskimi pisatelji, tibetanskimi novinarji, japonskimi trgovci itd. A njegova odlikovanja so baje krasila prsa tudi mnogih znanih evropskih osebnosti, katarjih imena pa zaenkrat še nečemo izdati, ker bi bilo sicer še več smeha, kakor ga je že sedaj v mednarodni diplomatski metropoli Ženevi.

Odlikovanje je Leuba delil »eliti« človeštva za širjenje solidarnosti med vsemi človeškimi rodovi, brez ozira na narodnost, družabni položaj in plemo. Njegovi zastopniki so »poslovali« po vseh petih kontinentih sveta in iz »Mednarodne častne legije« se je razvila cela velika industrija. Prisileparjeni denar dosega stotisoče in milijone. In svet se — smeje.

Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju nartrganih črevih, abscesih, sečnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolnoma zdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pljejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specialističnih trgovinah.

Polasnilo!

V nekaterih časopisih je pred kratkim izšlo poročilo, da je naš, že 30 let znani Maltinkakao, kateremu imajo milijoni otrok zahvaliti svoje uspevanje, brezštevilni rekonvalescenti pa popolno okrevanje, s pšenično moko ponarejen proizvod.

To popolnoma nasprotuje resnici.

S tem izjavljamo, zavedajoč se popolne odgovornosti, da naš Maltinkakao ni nikakšna mešanica kakaoa in pšenične moke, temveč proizvod sestavljen po že leta 1901. patentiranem postopanju, iz čistega kakaoa in iz prvovrstnega, po posebnih predpisih izdelovanega pšeničnega slada ter ne vsebuje niti najmanjšega pridelka pšenične moke.

(Odstotna mera pšeničnega slada znaša pri vrsti Extra Maltin 45%, pri vrsti I: 50%. Ostalo je pa čisti kakao.)

Maltinkakao je vsled te sestavine visokovredno hranilno sredstvo. Na tel visoki hranilni vrednosti kakor tudi na izredno lahki prebavljivosti sloni krepljeni in dobrodejni vpliv Maltinkakaoa na človeški organizem.

Naš Maltinkakao ima edini nedostatek: on je cenen in vsled tega mnogim konkurentom in ponarejevalcem, katerih proizvodi ne presegajo krepljene vrednosti našega Maltinkakaoa, ki pa so nasprotno večkrat dražji, trn v peti.

JULIO MEINL D. D.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Odkritje največje znane morske globine.

Ameriški mornariški urad sporoča, da je podmornica »S 48« odkrila v Karibskem morju globino, ki daleč presega vse doslej znane. Na nekem mestu je izmerila, da je Karibsko morje globoko 24.000 čevljev, torej skoro 5 morskih milj. Znan stvenik dr. Venig Meiness, ki je vodil merjenje, zatrjuje, da je v odkritem morskem prepadu ognjišče vseh potresov, ki tako često vznemirjajo Srednjo Ameriko. Gotovo pa je tudi, da je ta silna globina nastala šele v najnovejšem času na ta način, da se je dno morja pogreznilo za več tisoč metrov v globino. Mornariški urad, ki je lansko leto meril globino Karibskega morja skoraj na istem mestu kakor podmornica »S. 48«, je ugotovil dosti manjšo globino. Zdi se zato, da so podmorske plasti tamkaj še vedno neutrjene in se zato krčijo, kar povzroča česte spremembe tudi na površju. Iz istega vzroka se je dvignil nedavno nad gladino tudi otok z razvalinami neznanega mesta, o katerem smo te dni poročali.

Nova pooprteitev češkoslovaškega deviznega prometa.

Češkoslovaška narodna banka je izdala te dni nove devizne odredbe, ki bodo neugodno vplivale tudi na naše trgovske stike s Češkoslovaško. Odredba velja za čas od 10. t. m. dalje. Promet s tujimi valutami, čeki in denarnimi pismi sme dosežati samo višino 300 češkoslovaških kron in mora biti mimo tega utemeljen z važnimi gospodarskimi vzroki. Svota in potrditev se bo vpisala tudi v potne liste ljudi, ki potujejo iz Češkoslovaške. Izvoz tujih deviz bo še nadalje prepovedan. Izjemna dovoljenja bo dajala narodna banka.

To so bila porazna odkritja, a razen izdajalskega skrivanja razmer bi jih svoji ženi nikoli ne očitil. Tudi sedaj sem se premagoval, ko sem dognal, da mi je njena nprav povsem tuja, da so mi njeni okusi zoprni, da je njena duša preprosta, podla, zaslepljena, popolnoma nezmožna kakega poleta ali razvoja, da ne morem niti enega samega večera prebiti udobno ž njo, ne se ž njo pomenkovati, ker je vse takoj zavila v sirovo, bedasto, nizkotno, razvratno stran; ko sem ugotovil, da ne bom imel nikoli poštenega gospodarstva, ker je ni bilo služabnice, ki bi bila mogla dalje časa prenašati njene nasilne in nepremišljene čudi in njenih brezmišelnih ukazov. Izogibal sem se prerekanju, zadovoljeval se z rahlimi očitki. Skušal sem zatajiti in prikrivati svoj kes in gnus, uduševal sem globoko mržnjo, ki sem jo začel čutiti vzoči njej.

Jana, ne bom te moril z grdimi podrobnostmi. Nekaj krepkih besed naj izrazi, kar ti moram povedati. Štiri leta sem živel s tisto ženo v tretjem nadstropju, in že dotle sem mnogo izkusil ž njo. Nje usoda se je razvijala s strašno naglico. Njene slabosti so hitro in bohotno poganjale; le nasilje bi jih bilo moglo zatirati, okroten pa nise hotel biti. Kako malo pameti je imela in kake strasti! Kako grožno je bilo to prokletstvo, ki so mi ga te njene strasti naklanjale! Berta Mason — podla hčerka nesramne matere — me je odila skozi vse ogabne in ponižujoče smrtne težave, ki jih mora prebiti mož, navezan na pijanko in prešuštnico.

Rowland je medtem že bil umrl in po preteku tistih štirih let mi je tudi oče šel pod grudo. Dovolj bogat sem bil zdaj, in vendar — kako neizrekljivo reven. Povsem pokvarjena ženska je bila z menoj združena in zakon in družba sta jo nazivala del mojega telesa. Na noben zakonit način se je nisem mogel rešiti; zdaj so namreč zdravniki dognali, da je bila moja

žena blazna. Njeni izgređi so pred časom v njej razvili klice duševne nemoči, Jana, moja povest ti ne ugaja, taka si, kakor bi ti bilo slabo. Ali naj konec pustim za drugi dan?

»Ne, ne, sir, končajte jo zdaj. Smilite se mi — obžalujem Vas v resnici.«

»Usmiljenje nekaterih ljudi. Jana, je le neugodna in razžaljiva danj; prav imamo, če jo vržemo v zobe tistim, ki jo plačujejo. A to je le usmiljenje trdih, sebičnih src, neprava, sebična bolj radi tujega gorja, križana z zaničevanjem tistih, ki so to gorje morali prebiti. Tako pa ni Tvoje sožalje, Jana, radi katerega ti drhti roka, radi katerega se malone jočeš. Tvoje sožalje, draga Jana, je trpeča mati; njena tesnoba so popadki pri rojstvu božanstvene strasti, ljubežni. Tako usmiljenje sprejemam; prosto pot njeni hčerki — noje roke jo sprejemajo!«

»No, sir, nadaljujte, kaj ste storili, ko ste doznali, da je zblaznela?«

»Jana, dosegel sem vrhunec obupa. Le majhen ostanek spoštovanja do samega sebe me je rešil n gube. Svet me je brezdvomno imel za brezčastneža. Obljubil sem si, da ostanem pošten, in do zadnjega trenutka sem se branil, da bi me oblatili njeni zločini; osvobodil sem se vsake zveze z njenimi duševnimi nedostatki. In vendar je družba imenovala moje ime in njeno v isti sapi. Še vedno sem jo videl in slišal dan za dnem. Okuževala mi je zrak, ki sem ga dihal; spominjala me je venomer, da sem bil nekoč njen mož, in ta spomin mi je bil tedaj, kot mi je sedaj, neizrečno zopern. Tudi sem se zavedal istine, da za njenega življenja nikoli ne bom soprog boljše žene. Dasi je bila pet let starejša od mene, ni bilo pričakovati, da jo bom preživel, ker je bila telesno baš tako jaka, kot je bila duševno šibka. V šestindvajsetem letu svoje starosti ni-

sem imel nobene nade več.

Ko so jo bili zdravniki proglasili za blazno, so jo zaprli. Neko noč so me prebudili njeni kriki. Soparno je bilo kot vselej pred viharjem v tistih krajih. Ker nisem mogel spati, sem odprl okno. Morje je rjovel, črni oblaki so drveli po nebu in zastrli žareči mesec. Zrak in krajina sta vplivala name in ušesa so me bolela od kletey, ki jih je vreščala blazna žena. Preklinjala me je s takimi izrazi, kakršnih bi zaman iskala v gnilem slovarju kake vlačuge. Dasi sta bili dve sobi med naju, sem skozi tanke pretince slišal vsako besedico in vse njeno volčje rjojenje.

»Tako življenje je pravi pekel,« sem si dejal. »Pravico imam, da se ga rešim, če morem. Večnega ognja se ne bojim, zemeljske muke ostanejo pri zemeljskem prahu, domov pojdem, k nebeškemu Očetulu!«

V kovčegu sem imel par nabitih samokresov. A le trenutek sem mislil na to, da bi se ustrelil. Ker nisem bil duševno bolan, me je obup hitro minil. Sveža sapa je potegnila iz Evrope. Nastal je vihar, ploha se je ulila, grmelo je in se bliškalo, zrak se je očistil. Tedaj se mi je rodil v prsih trden sklep. Stopil sem v vrt. Med mognarji in pomarančami sem v svitu zore ugibal o svoji bodočnosti. V tisti uri sem našel pravo pot iz pekla.

Še vedno je pihljal vetrič. Atlantik je grmel, srce se mi je širilo in polnilo z živo krvjo, duša mi je zakoprnela po svobodi. Gledal sem preko morja, ki je bilo bolj sinje od neba. Daleč tam me je vabil stari svet v svoje naročje.

»Pojdi v Evropo,« mi je velela nada. »Tam ne vedo, kako ti je ime onečaščeno in kako umazano breme prenašaš po svetu. Vzemi ženo s seboj. Zapri jo ob primernem nadzorstvu v Thornfieldu, potem pa pojdi, kamor ti je drago, in družij se, s komer hočeš.«

MI

smo cene perilu tako znižali, da se Vam bo zdelo to, ko si boste ogledali cene v naših izložbah, nemogoče.

VI

pa nas morate podpirati z obilnimi nakupi, da bomo promet dvignili in te tako zelo znižane cene lahko tudi stalno držali.

Obiščite nas in prepričani boste, da je to res!

Tovarniška zaloga perila

Jos. Karničnik

Glavni trg 11

Sportne obleke 190
Obleke iz sukna 240
Moške obleke 320
Obleke iz kamgarna 380
Hubertus v vseh velikostih od 160 do 320
Knikebokerji od 80 do 260 dinarjev

ANTON MACUN
 887

Naročila po meri izvršujemo v 3 dneh

MARIBOR, GOSPOSKA 10

Otvoritveno naznanilo.

Centenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru v Vetrinjski ulici števil. 11

specijalno delavnico za popravila vseh znamk šivalnih strojev, koles in gramofonov

Zaradi svoje bogate zaloge vseh doma poniklanih in emajliranih potrebščin, sem v stanju vsako delo hitro in z garancijo izvršiti.

Opirajoč se na dolgoletne izkušnje v tej stroki, bom s solidnim delom in nizkimi cenami vse cenjene stranke najbolje postregel in se priporočam za cenjena naročila.

Z odličnim spoštovanjem

RUPERT DRAKSLER, mehanik — MARIBOR.

Volčja psica
 temno siva, čiste pasme, 4 leta stara, dresirana ter zelo pridna in ubogljiva se zaradi odpotovanja poceni proda. Poizve se v kuhinji restavracije Union od 5.—8. ure. Aleksandrova cesta 3. 935

Bučno olje
 priporoča tovarna bučnega olja J. Hochmüller, Maribor, Taborska ul. 7. 899

Kdor oglašuje uspeha se raduje!

Večernik

Vetrinjska ulica 11.

Orehi in jederca
 po cen. Taborska ulica 7. 901

Barvanje,
 pleskanje, sobo in črkoslikanje izvršuje hitro in najceneje A. Renner, Krčevina, Praprotnikova ul. 27. 905

Trajne kodre
 po znižanih cenah izdeluje znani strokovnjak z dolgoletno prakso salon Maly, Aleksandrova c. 22, v hiši zobozdravnika Dr. Kaca. 910

Današnji trg.

Današnji trg je bil bogato založen z vsemi potrebščinami. Kupčija je bila dobra in so bile cene primerne. Bogata izbira je bila zlasti na perutninarškem trgu; kokoši po 25—65, par piščancev po 20—30, račke po 20—30 in purane po 55—90 Din. Tudi ribji trg je bil dobro založen. Morske ribe so prodajali kg od 14—26 Din. Precej je bilo na trgu jabolk, kg 4—7 Din obilno pa so bile založene z južnim sadjem naše branjevke. Pomaranče 0.50—2, limone 0.50—0.75. Okoliški kmetje so pripeljali tri voze in 42 vreč krompirja; kg 1.50—1.75, čebularji pa 19 vreč čebule; kg 5—6 Din. Salate in sočivja je bilo tudi precej. Cvetača komad 6—10, hren kg 12—16, ohrovt glavica 2—5, zelje glava 1—2, spinača kupček po dinarju, motovile kupček po 1—2 Din, redič kg 12—14, glavna solata, glava 1.50—2.50. Mleka dosti, po 2—3 Din liter, smetana po 10—12. Jajčka so se pocenila: komad 0.60—0.75 Din. Dobro založene so bile tudi mesarske stojnice na Glavnem trgu in slaninarske stojnice na Vojašniškem trgu. Mesne cene: govedina 4—10, teletina 6—10, svinjina s kostmi 10—12, izluščena 12—14, salo 10—12 in slanina 10—11. Cena slanini pa je bila okoli poldneva še nižja. Na senenem trgu so stali trije vozovi sena in dva detelje. Seno 70—95, detelja 100—110 za 100 kg.

FOTO AMATERJI!

Solidna in najhitrejša izdelava vaših slik, po skrajno kulantnih cenah.

IVAN PEZAR, droge-fotomanufaktura
 Maribor, Gosposka ulica 14 848

Vajenca sprejemem takoj.
 Čevljarska delavnica Avg. Gusel, Maribor, Frankopanova ul. 55. 906

Učenci za pouk na citre
 se sprejmejo. Trubarjeva ul. 7, vrata 2 (nasproti učiteljsišča). 916

Trgovski pomočnik
 mešane stroke želi nameščenje. Naslov v upravi. 920

Boljša samostojna oseba
 išče sobo in kuhinjo v mestu. Ponudbe na upravo pod »Nujno«. 919

Sostanovalca sprejemem.
 Židovska ul. 12. 925

Dostojni 2—4 članski rodbini
 oddam takoj enosobno kletno stanovanje ter meblirano sobo v mestu. Ponudbe na upravo pod »Dostojnost«. 892

Lepo solčno sobo,
 parketirano, z uporabo kopalnice, z dvema posteljama oddam. Trg kralja Petra. Vrstovškova 4, I. desno. 986

Lokal
 primeren za mizarja ali drugo obrt, odnosno skladišče, oddam. Mesarska 5. 930

Lokal,
 prtilični, za pisarno pripraven, tik glavnega kolodvora oddam takoj. Aleksandrova cesta 48. 868

Hiša
 v Mariboru, pri državnem mostu, enonadstropna z drugim enonadstropnim dvoriščnim poslopjem, s stanovanji, velikimi prostori za delavnico, manjši obrat ali za garažo, ugodno na prodaj. Dopisi pod »Ugodno in ceno« na upravo lista. 90

Hišo novozidano
 z velikim vrtom prodam ali oddam v najem. Kmetič Mihael, Studenci pri Mariboru, Pohorska c. 71. 908

Gostilniško hišo
 dvonadstropno sredi Maribora, prodaj Posredovalnica. Maribor, Sodna ul. 30. 921

Pridite! Pridite!

V nedeljo 20. t m. ob 15. uri bo otvoritev krčevinskega sokolskega odra v krčevinski narodni šoli.

Pridite! Pridite!

Zelo elegantno spalnico,
 kopalnico in različno gospodinjstvo pravoprodam. Prešernova ulica 4 I. 926

Spalne sobe,
 politirane, najmoderneje, in iz mehkega lesa polne ter kompletne kuhinje po konkurenčnih cenah prodam takoj. Mizarstvo Aleksandrova 48. 869

Posedva ali hiše
 od 35.000 Din naprej prodaja Posredovalnica. Maribor, Sodna ulica 30. 922

Majhen lokal
 v Mariboru, Gosposka ul., zaradi preelitve takoj oddam. Naslov v upravi. 918

Kot novo oblečen izgledate po kemični čistilnici trdke

Telefon 24-80 **IDEAL** Frankopanova ulica 9 • Gosposka ulica 12

Odprite oči

samo reklama naj ne bo merodajna

Poglejte

kvaliteto, izdelavo in ceno,

Videli boste

boljšo, a iste ali še nižje cene.

Prednost

za Vas je, da kupite najboljšo blago za najnižjo ceno. Za Veliko noč smo pripravili nad 60 vrst raznih modelov.

Cene damskih čevljev Din 130 do 225, moških Din 145 do 245

KARO

Koroška cesta 19

Za naš „Dinar“ kupujemo proizvode domačih znamk!

Za Vaš denar dajemo Vam blago najboljše kakovosti in zato tudi jamčimo

CENE PADAJO

pri vsem oblačilnem blagu. Več se izve v naši trgovini,

TRGOVSKI DOM, MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 25.

Kovčke,
aktovke, ročne torbice, nahrbtnike, gamaše itd. po najnižjih cenah priporoča I. Kravos. Aleksandrova 13. 15

Trajni kodri 100 Din
onduliranje 6 Din, rezanje bubi-frizure samo 6 Din pri Marici Požar, gledališka frizerka, Vetrinjska 11. 7940

Oddam stanovanje
gospodu vdovcu ali samskemu brez otrok državnemu nameščencu ali upokojencu. Starost od 50 do 60 let. Naslov v upravi »Večernika«. 902

Sadno drevje naročite takoj,
da ga pravočasno dobite. Pomlad bo kratka. Povpraševanje veliko. Drevsničar Josip Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64. 892

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“!

Najfinejši rum
en gros!

Brandy
in vse vrste likerja itd.

Pristna slivovka
en detail!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9

Telefon 25-80.

Tovarna likerjev, desertnih vin, in sirupov.

Cenjenemu občinstvu naznanjava, da otvoriva na Jožefovo, to je v soboto 19. t. m., v novi palači hranilnice dravske banovine

avtomatični bufet

v katerem bova točila najboljša vina in raznotero pijačo, ter imela vedno na razpolago različne jedi in prigrizke po najnižjih cenah.

Valjak in Guštin

Primerjajte naše znižane cene in kvaliteto naš ga blaga!

Din 85' - Din 125' - Din 145' - Din 165' -

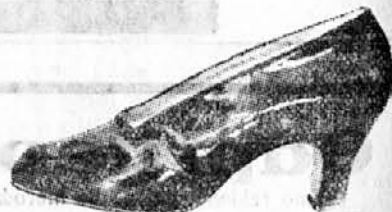
Čevlji za deklice iz črnega ali rjavega boksa, iz laka in v kombinacijah.

Iz črnega ali belega Crepe de China! Za šetnjo in večer. Imamo jih tudi v pumps obliki.

Najnovejši model. Iz črnega ali rjavega usnja.

Za spomladanski sprehod! Iz najboljšega laka, pumps ali na zaponko, z visoko ali polvisoko peto.

Din 85' - **Za Veliko noč!** - Din 195' -

Deški visoki čevlji iz črnega ali rjavega usnja z dolgotrajnimi podplati.

Kdor hoče varčevati ta kupuje PEKO čevlje!

Kdor ljubi svoj dom, ta podpira domčo industrijo.

PEKO čevlji pa so izdelek domače podjetnosti in domačih celavnih rok.

Iz laka, s črnim semišem kombiniran! Najnovejše pete! Isti čevlji imamo tudi v pumps obliki.

Din 85' - Din 245' - **čevlji** - Din 195' -

Za pomladanske izlete kupite svojim otrokom ta preizkušeni haferi čevlji.

Sivani čevlji v Original Goodyear Welt izdelavi. Je trajnejši in odgovarja bolj higijenskim zahtevam nego vsaka druga obutev.

iz prvovrstnega usnja s čvrstimi podplati!

K novi obleki morate nositi ta čevlji iz črnega ali rjavega boksa. Neobhodno potreben za elegantnega gospoda.

Čevlji iz izbranega gornjega usnja in prvovrstnih podplato. Vaša noga ostane zdrava, ako nosite ta čevlji.

Vseh vrst ženskih in moških nogavic po najnižjih cenah!
Ne glejte samo na reklamo, temveč tudi na kakovost blaga!

1, 2, 3 BARVARNA KEMIČNA ČISTILNICA in PRALNICA
„TRIUMPH“ PAVEL NEDOGG
Telefon 21-27 GOSPOSKA ULICA 33 RAZLAGOVA ULICA 22 Telefon 21-22
SNAZI IN ČISTI NAJBOLJŠE ŽALNE OBLEKE v 24 URAH

ELITE

SE NAHAJA SEDAJ V **GOSPOSKI ULICI 34**

(nasproti Ljublj. kreditne banke)

SPECIJALNA MODNA TRGOVINA za GOSPODE (preje Jurčičeva ul. 9)

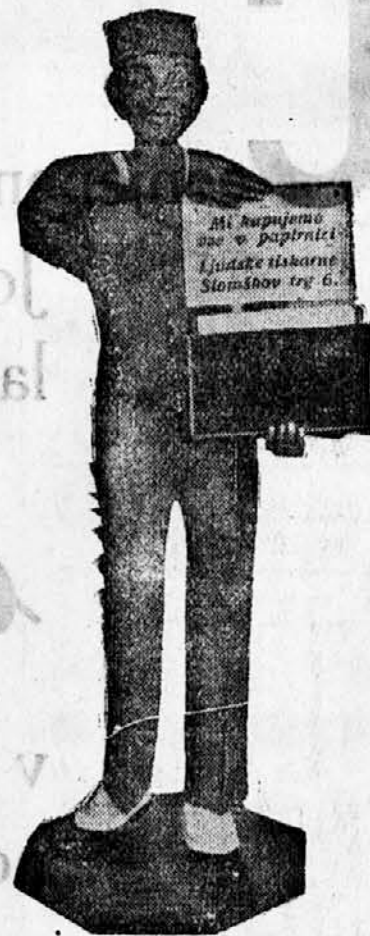
in prosi svoje cenj. odjemalce za nadaljnjo naklonjenost!

zastopniki so sprejmejo

Sofra

najpreglednejša kartoteka Soklič, Maribor Tel. 2510

Mi kupujemo vse papirnice ljudske tiskarne Slomškov trg 6.

Sanatorij v Mariboru
Gospodsk ulica 49 Telefon 2358
Lastnik in vodja **kirurg dr. Mirko Cernič**
Najmodernejši urejen za operacije, zdravilni aparati; višinsko soince, dia ermijs, tonizator, žarnica „Hala“ Enterocleaner, zdravljenje z radijem (pijača in kopeli) Cene zmerno!

Sofra
Najnovejši patent
ležečih kartotek na kroglični ležaj. Zadrževate prospekte!
»SOFRA«, MARIBOR, TELEFON 2510.

Papirnica Ljudske tiskarne Maribor, Slomškov trg šte. 6.

Sobo in črkoslikanje, vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič. Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«.

Ivan Kravos
Aleksandrova cesta 13
Velika izbira! Cene brezkonkurenčne!